



**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii  
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis  
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori  
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,

Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,  
apprimè utile ...

**Monacellus, Franciscus**

**Venetii, 1706**

Titulus VII. De Juramentis præstandis.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62406](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62406)

## TITULUS VII.

## De Juramentis Præstandis.

Juramenti Fidelitatis.

FORMULA I.

SUMMARIUM.

- 1 Qui teneantur præstare juramentum Fidelitatis, traditur remissive.
- 2 Qui per se ipsum juramentum Fidelitatis non præstat, an possit illud præstare per Procuratorem, referuntur opiniones.
- 3 Moniales ad præstandum juramentum

Fidelitatis non egrediuntur clausuram, &amp; rejicitur Tamburin.

4 Declaratur doctrina Pelizzarii, &amp; alia Fagnani refertur, num. 5.

6 Affertur casus, in quo Abbatissa posset egredi à Clasura ad præstandum juramentum Fidelitatis.

7 Juramentum Fidelitatis fuisse præstum, quam per scripturam probati non potest.

8 Conditiones, quas debet habere tale juramentum, referuntur remissive.

**E**GO N. electus..... Diœcesis N. ab hach ora in antea *Fidelis*, & obediens ero B. Petro Apostolo, Sanctæque Romanæ Ecclesiæ, ac Sanctissimo D. N. Papæ N. ejusque Successoribus canonice intrantibus; consilium quod mihi per se ipsum, aut per nuncium manifestabit, ad ejus damnum, & detrimentum, nulli pandam; jurisdictionem, auctoritatem, regalias, honorem Romanæ Sedis, quantum in me erit, & potero defendam, & contra quoscunque in hac defensione adjutor ero, & conservare curabo; assensum, nec consilium sub quovis pretextu eis, qui contra ipsum Summum Pontificem, vel eamdem Romanam Ecclesiam, aliqua prejudicia machinarentur, numquam præstabo; immo si talia à quovis iniuriantis filio procurari, & moliri novero, vel tractari, impediam hoc pro posse: & quanto citius potero significabo eidem Sanctissimo D. N. Papæ, vel alteri, per quem possit ad ipsius notitiam pervenire. Regulas SS. Patrum, Decreta, Ordinationes, Reservationes, Constitutio-nes, & Mandata Apostolica totis viribus observabo, & ut alii obseruent curabo. Hæreticos, Schismaticos, & Rebello Sanctissimi D. N. ejusque Successorum, pro posse persecutar, & impugnabo. Vocatus ad Synodum accedam, nisi præpeditus fuero canonice. Legatum Apostolice Sedis honorifice tractabo, & in suis necessitatibus adjuvabo. Bona .... in consulto Romano Pontifice non vendam, non oppignorabo, nec aliquo modo alienabo; & si contrafecero, poenas canonicas eo ipso incurrere volo: *Sic me Deus adjuvet, & haec Sancta Dei Evangelia corporaliter tacta.*

Ita Fidelitatis juramentum præstavi, &amp; præsto Ego N.

A.D.

## ADNOTATIONES.

**FIDE LIS ET OBEDIENS.** Hæc juramenti Fidelitatis formula, quam adhuc Dignitates Cathedralium propter annexa, & dependentia ab eorum, Præbendis, & titulis, necnon provisi de Monasteriis, & Abbatii, desumpta est in substantialibus ex *Textu in cap. Ego N. de jurejur. & ex Pontificali Romano*: Quis autem alius teneatur de jure hoc juramentum præstare, agunt, Ricc. collect. 3342. Pirhing. in *jus can. lib. 2. tit. 24. num. 14. & lib. 5. tit. 33. n. 100*. Barbo. in *cap. Antiqua num. 9. de privil. & excess. privilegiat. Corrad. prax. Benef. lib. 2. cap. 16. num. 52. & seq. ubi dat consimilem formulam*.

**SIC ME DEVS ADJUVVET.** Si quis per se ipsum non valeat accedere ad præstandum juramentum Fidelitatis, an illud possit præstare per Procuratorem, res pacifica inter DD. non est. Nam Tusc. l. concil. 537. num. 9. & seqq. distinguit, quod si Dominus non vult recipere Procuratorem, & principali non est impeditus, tunc debeat præstari personaliter; si vero Dominus sit inferior jurare debentis, & tunc admittatur Procurator.

Ricc. verò d. collect. 5342. vers. sed ante, & Pirhing. in *jus can. lib. 2. tit. 24. num. 153*. tenet, quod Vassallus si est impeditus, vel absens, debeat admitti Procurator.

Tambur. autem de *jur. Abbat. tom. 1. disp. 8. quest. 3. num. 14.* indistinctè opinatur quod ad præstandum juramentum Fidelitatis arctetur quis ad personaliter comparendum, etiamsi impeditus sit; & hoc ampliat ad Moniales, quæ vult, quod in isto casu perita, & non obtenta licentia, possint egredi, absque violatione Claustræ, & hanc suam opinionem confirmat in *tradit. de jur. Abbatis disp. 20. quest. 2. num. 5. & illum sequuntur*, sicut oves Pellizar. de *Monial. cap. 5. num. 63. Passer. in cap. Periculoso num. 73. de stat. Regular. in 6.*

3. Attamen Tamburin. in hac ampliatione m. d. sonat: *Quia in Italia, aliisque Provinciis, ubi fuit receptum, & hodie servatur Concil. Tridentin. egressio*

*Monacelli Form. Pars I.*

Abbatissæ, sive Monialium ad præstandum juramentum Fidelitatis non permittitur: Tum quia violatio Claustræ infringit Votum solemne: Tum quia DD. supra relati admittunt, quod Vassallo impedito recipi debet Procurator: Tum demum quia speciale est Monialibus, quod juramentum Fidelitatis præsent per Procuratorum, sic docet Tusch. l. f. conclus. 117. num. 10.

4. Neque subsistit suppositum Pellizarii confoci Tamburin. quod nempe constitutio Bonifacii VIII. relata in *cap. Periculoso*, §. Verum est de stat. Regular. in 6. in qua egressio ex ista causa expresse permissa, non fuerit revocata, sed potius confirmata per Bullam Pii V. Nam si Pellizar. intelligit de primo motu proprio incipien. Circa Pastoralis, ejus assertum falsum est: Si autem loquitur de secunda Bulla declaratoria subsequenter emanata, quæ incipit Decori, & assertum falsum est: Quia ut patet legenti verba §. 2. & 3. secundæ Constitutionis, altera præcedens Bonifacii VIII. explicitè hac in parte sublata fuit, ut bene advertit Fagnan. in *cap. Quæ in Ecclesiarum num. 73. de Constitut.*

5. Cavenduni est igitur, ut ipse Fagnan. monet in *cap. Recolentes de stat. Monach.* à doctrina Tamburin. & quorundam aliorum Theologorum modernorum, qui scripsierunt, Moniales à Claustræ egredi posse non solum in tribus casibus enumératis in dicta Constitutione Pii V. sed etiam in similibus, vel dum urget alia causa; quos refellit.

6. Vel adsumnum practicandum hoc esset in casu, quod nisi Abbatissa præstaret per se ipsam juramentum Fidelitatis alicui Principi secularium potenti, illico spoliaret bonis, & Moniales alimenta alhundè non possent habere; tunc inquam ne fame pereant, quia periculum esset in mora, ex identitate rationis ad tres casus expressos in Bulla Pii V. licetè concederetur ab Ordinario licentia egressus, ad tradita per Pac. Jord. tom. 2. lib. 7. tit. 12. num. 156.

7. An autem hoc juramentum post lapsum longi temporis præsumatur præstatum, necne? Ric. collect. 1541. & collect. 3341.

Q in fine,

*in fine, tenet negativam, & quod non pos-  
sit, nisi scripto probari.*

8. Quando autem hoc juramentum Fi-  
delitatis alteri; quam Papae præstandur  
sit, tunc formula erit varianda juxta do-  
mini, cui promittendum est, qualitatem, &  
continere debet illas sex conditiones, que  
enumerantur in cap. de forma 18. 22. q. 5.

### Juramenti provisi de Beneficio.

#### FORMULA II.

#### S U M M A R I V M .

1. *Beneficiati, & administratores locorum  
piorum debent confidere Inventarium.*

EGO N. provisus de Ecclesia N. (*si Ecclesia in titulum collocata fuit*) seu (de Beneficio N.) juro me futurum fidelem, & obedientem Sanctæ Matri Ecclesiæ Catholice Romanae, & Reverendissimo D.N. Episcopo, & cuicunque ejus legitimo successori, neque me de bonis Ecclesiæ prædictæ (seu Beneficii) vel de ejus fructibus, aut super eis pacta illicita cumullo prorsus inivisse: Juro item de bonis ejusdem Ecclesiæ (vel Beneficii) tam mobilium, quam immobilium *Inven-*  
*tarium*, quamprimum potero, *me facturum*, & intra menses... Ordinario exhibi-  
turum, possessiones, & bona ad ipsam Ecclesiam (seu Beneficium) pertinen-  
tes, & pertinentia non venditurum, donaturum, pignoraturum, aut aliás quovis modo contra juris dispositionem alienaturum, immo alienata, & distracta pro-  
posse recuperaturum, & Ecclesiæ (seu Beneficii) jura defensurum, sic me Deus  
adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia.

Si autem provisio secuta fuerit virtute præsentationis, Formula jura-  
menti talis erit.

#### FORMULA III.

EGO N. nominatus, & præsentatus (vel electus) ad Ecclesiam (vel Be-  
neficium N.) juro me Ecclesiæ (vel Beneficii) obtinendi gratia, ut ad  
illam, vel ad illud præsentarer, vel nominarer, vel eligerer, neque alium  
quemquam meo nomine me sciente, & consentiente, quicquam Patrono, seu  
Patronis, vel cuiquam alteri promisisse, dedisse, donasse, compensasse, aut  
prius datum confirmasse, vel apud quemquam depositisse, aut mutuum dedi-  
sse, aut quocunque titulo mihi debitum remisisse, neque de bonis, aut fructibus,  
& oblationibus præteritis, præsentibus, & futuris, donationem, remissionem,  
locationem, promissionem fecisse, promisisse, aut inivisse; juroque me futu-  
rum fidelem &c. (*& sequere ut in præcedenti Formula.*)

Alia

Alia brevior.

## F O R M U L A IV.

**E** GO N. juro in nominatione, & præsentatione de me facta per N. Patronum ad Beneficium N. in Ecclesia N. non intervenisse, neque intervenire aliquam simoniacabem, nec aliam illicitam pactionem expressam, neque tacitam sic me Deus adjuvet &c.

## ADNOTATIONES.

## 1. INVENTARIUM ME FACTURUM.

Promissio jurata conficiendi Inventarium, recipi, & injungi poterit, quia omnes Beneficiati, ut alibi jam diximus, iuxta dispositionem Constitut. Sixti V. quam refert Quarant. in Summ. Bullar. verb. Archivum, tenentur illud confidere, sicuti & Administratores locorum plorum, Sac. Congr. Episcop. & Regul. in Juvenc. 25. Januar. 1697.

2. NEC ALIAM ILLICITAM PACTIONEM. Quæstum fuit in Sac. Congr. Concil. in una Civitatis Plebis, an præsentatus, & nominatus ad Beneficium jurispatronatus cum pacto, quod deberet succumbere expensis litis super Beneficio vertentis, commiserit simonia, adeout indigeret absolutione? & die 7. Julii 1696. responsum fuit -- *indigere absolutione ad cautelam*: Et hoc quia non intervenit vera simonia, cum Capitulum Cathedralis præsentans, nihil recepisset, & præsentatio ignorabat pactum, de quo nulla mentio habebatur, in institutione.

3. Cæterum quando fieret pactum dandi, vel recipiendi aliquid, et si minimum temporale, simoniacum esset, etiamsi promissum erogari deberet in utilitatem Ecclesiar. Garz. de benef. p. 8. cap. 1. n. 32. Beljet. disq. Cleric. p. 2. tit. de pœn. Cler. §. 36. n. 5.

ubi de eo, qui promiserat sternere, porticum, Rot. cor. Seraph. dec. 767. n. 4. ubi de eo qui indemnes relevare promiserat ab omni damno præsentantes, & admittentes, & communiter tradunt Tondut. quæst. Benef. tom. 1. p. 2. cap. 5. §. 1. n. 5. Sperell. decis. 180. n. 43. Corrad. prax. Benef. lib. 4. cap. 5. n. 51.

4. SIC ME DEVS ADJVVET. In Synodo Cæsenaten. typis edita anno 1695 offertur Formula juramenti, quam dat Pac. Jord. tom. 2. lib. 10. tit. 40. n. 189. in qua ponitur clausura -- *& Ecclesiæ ipsi, vel Beneficio per me ipsum deservitrum, & ad eam, vel ad illud assidam residentiam facturum*: Quam in mea Formula consulto omisi: Quia post Conc. Trid. receptio juramenti de residendo in Ecclesia Parochialibus (de quibus loquitur dicta Synodus) non est in usu, prout de hoc scilicet respondit Sac. Congr. Episc. Episcopo Feretr. 16. Julii 1591.

5. Præmissæ autem juramentorum formulæ emanant à jure communi in c. Tuanos il 1. & cap. Brevi de jurejur. necnon à Conc. Trid. sess. 22. c. 11. & sess. 25. c. 9. de refor. c. Nulli liceat de reb. Eccles. non alien. Non enim juramenta præstantur Episcopo contra dispositionem Text. in c. Nullus de jurejur. sed Ecclesiæ ratione commissæ administrationis Beneficii, iuxta censuram Concil. Tolet. in cap. Quamquam 23. dist. Abb. in d.c. Nullus n. 2. ibique Hostien.

## Juramenti Punctatoris Capituli.

## F O R M U L A V.

## S U M M A R I U M.

1. Episcopus cogit Canonicum Punctatorem ad præstandum juramentum de fidelter punctando.

2. Et si abduc de illius fide suspicatur, eligit Contrapunctatorem.

**E** GO N. Chori Ecclesiæ Cathedralis N. Punctator electus, promitto, spondeo, & juro me officium, quod suscepi, fideliter, & sincerè quantum in me

Q 2 . est

est executurum, & impleturum, nec quicquam in eo favore, aut gratia humana acturum. Sic me Deus adjuvet, & haec Sancta Dei Evangelia.

## ADNOTATIONES.

**I** T JVRE. Poteſt Episcopus cogere Canonicos Punctatores ad præſtandum juramentum de fideliter punctando, Barb. in Summ. dec. Apostolic. collect. 301. n. 29. & de Canonic. & Dignit. cap. 34. n. 20.

**2 FIDELITER.** Si de Punctatoris fidelitate, aut de illius negligentia dubitetur, tunc Episcopus poterit eligere, & deputare Contrapunctatorem sibi bene viſum, ut rescriptit Sac. Congreg. Episcop. Episcopo Fundano 16. Martii 1593. Nicol. flof. verb. Punctator n. 1. Chriſpin. de Visit. part. 2. §. 20. num. 24.

Juramenti præſtandi ab Examinatoribus Synodalibus.

## F O R M U L A VI.

In Synodo.

**E** GO N. députatus in præſenti Synodo Examinator eorum, qui eligentur ad Parochiales Ecclesiæ, juro me fideliter hoc examinandi munus perfundarum, rejeſto omni humano respectu. Ita me Deus adjuvet, & haec Sancta Dei Evangelia.

Extra Synodum.

## F O R M U L A VII.

## S U M M A R I U M.

**I** Elec̄tio Examinatoris Synodalis poteſt probari alta ſpecie probationis, licet

*in Synodo non reperiatur descriptus*  
**2** Juramentum Examinatorum Synodalium eſt de forma ſubſtantiali, eoque deficiente, concuſus factus coram eis eſt nullus.

**3** Sufficit tamen ſemel juſſe præſtitum.  
**4** Juramentum bujusmodi non præſumitur præſtitum, ſed debet probari.

**E** GO N. Examinator in Synodo electus promitto, ſpondeo, ac juro munus, & officium mihi demandatum me fideliter quacunque humana affectione postposita, & ſincerè quantum in me eſt executurum; ſic me Deus adjuvet, & haec Sancta Dei Evangelia.

## ADNOTATIONES.

**I** N SYNODO ELECTUS. Quod quis fuerit electus Examinator in Synodo, probari poteſt alia ſpecie probationis, etiamſi in Synodo non reperiatur descriptus, ut dicit Card. de Lyc. de Paroch. difc. 2. n. 14. ideoque ut ſupra alibi tetigi, qui hanc qualitatem negat, illam concludenter probare debet, Lotter. de re benef. lib. 2. q. 31. n. 89. Barb. ſup. Conc. ſeff. 24. c. 18. n. 102. de Ref.

**2. AC JVRO.** Hoc juramentum eſt de forma ſubſtantiali, eoque deficiente Exa-

minatores non dicuntur legitimi, & concuſus factus coram eis ante præſtitum juramentum eſt nullus, Sac. Congreg. Concil. in Alben. 2. Decembris 1628. Nicol. lucubr. canon. lib. 3. tit. 5. de Præbend. n. 15. Barbo. in Summ. decif. Apostol. collect. 201. num. 18. Rot. coram Buratt. decis. 262. num. 8.

**3.** Sufficit tamen, quod in Synodo, vel extra ſemel ſaltem juſſamentum præſtitetur de officio fideliter exercendo, ut communiter tradunt Garz. de Benef. par. 9. cap. 2. num. 359. Lotter. de re Benef. lib. 2. quæſt. 31. num. 94. Pac. Jord. tom. 2. lib. 10. tit. 8.

tit. 8. num. 133. de Luca , de Paroch. di-  
scurs. 3. num. 6. Add. ad Buratt. d. decis. | tio juramenti sit solemnitas extrinseca ,  
362. num. 12. non præsumatur præstatum , sed probati  
4. Verum est tamen, quod cum præsta-| debeat , ut dixit Rot. coram Buratt. didic  
decis. 362. dicitur n. 8. ubi Adden. n. 11.

Juramenti præstandi ab Advocato Pauperum in Causis spectan-  
tibus ad S. Officium.

## F O R M U L A VIII.

**E**GO N. Advocatus Pauperum in hac Curia Episcopali N. deputatus , pro-  
mitto, spondeo, ac juro, me fideliter Causas ad S. Officium in hoc Tribu-  
nali spectantes tractaturum , & utile , bonumque consilium Carceratis , & reis  
præbiturum , necnon silentium juxta sancta in Constitutionibus Summorum  
Pontificum , & præscripta à Supremo Tribunal Sanctissimæ Inquisitionis Urbis  
sub pœnis in iisdem contentis servaturum . Sic me Deus adjuvet , & hæc Sancta  
Dei Evangelia .

Juramenti præstandi ab ingressu in Clausuram .

## F O R M U L A IX.

**I**ON. d'età d'anni. . . . deputato per . . . del Monastero delle Monache di  
S. N. prometto, e giuro, ch'entrerò dentro la Clausura solamente ne' casi ,  
che porterà il preciso bisogno , cioè per quelle cose , e facende necessarie , che  
non possono farsi senza la mia presenza , opera , & ajuto , & in tali casi chiamato  
dalla Madre Abbadessa entrerò dopo levato , & uscirò prima del tramontar del  
Sole: non parlerò con altre Monache , che con quelle , che mi faranno asse-  
gnate per assistermi , & accompagnarmi: non m'ingerirò in altro , che in far  
l'opera per cui sarò entrato , (edalla quale procurerò di sbrigarmi colla sollecitu-  
dine possibile ) nè in portare , ò riportare lettere , ò ambasciate . Così mi aju-  
ti Dio , e questi Santi Evangelii .

Juramenti præstandi à Vicario Generali , & Consultoribus in  
Causis spectantibus ad S. Officium .

## F O R M U L A X.

## S U M M A R I U M .

*\* Officiales , qui pertractant Causas S. Officii , jurant de secreto tenendo .*  
*2. Sicuti alii Officiales in genere in ingressu Officii jurare de jure tenentur servata Forma*  
*cap. 1. de jurejur. in 6.*

**E**GO N. . . . . in hac Curia Episcopali N. deputatus , promitto , spon-  
deo , & juro , me in Causis ad Sanctum Officium spectantibus fideliter officium  
meum executurum , secretum servaturum , nec alloquunturum , revelaturum , neq;  
tractaturum verbo , vel scripto , aut alias quovis modo de his , quæ concernunt  
Monacelli Form. Pars I.

Q\_3 dictas

dictas Causas, nisi cum DD. Episcopo, Consuloribus, aliisque Officialibus ejusdem S. Officii sub pena perjurii, & excommunicationis latæ sententiae, à qua non possum absolvvi præterquam in articulo mortis, nisi Sac. Congr. Cardinalium Sanctissimæ Inquisitionis Urbis; sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia.

## AD NOTATIONES.

**D**E hoc juramento præstanto à Consuloribus, aliisque Officialibus, qui Causas S. Officii pertractant, in actu quo admittuntur, & deputantur, agunt Massin. in praxi S. Officii part. 9. & Carel. in trad. de Offic. Sanctiss. Inquisit. part. 1. tit. 8. §. Decimo n. 65.

2. Et est etiam generale, quod Officialis in ingressu officii jurare debeant, quamvis sint lolum asseffores, vel Judices, ut pluribus auctoritatibus probat Ricc. coll. 1002. servata tamen dispositione Text. in cap. 1. de jurejur. in 6. scilicet quod Judices, & Officialis jurent licita, & possibilia & libertati Ecclesiasticae non obviantia, Bulla Gregor. XIII. inter Apostol. 1. 3.

Juramenti Judicium ante inchoationem Processuum super Beatificatione Sanctorum.

## FORMULA XI.

## SUMMARIUM.

1. Juramentum præstandum in fabricatione Processuum Servorum Dei, prescribitur in Decretis Urbani VIII. & Innoc. XI.

2. Hoc juramentum præstatur non solum à Judice, sed etiam à Subpromotore, & Notario.

**E**go infra scriptus tactis Sacrosanctis Evangelii coram me positis juro, & promitto fideliter adimplere munus mihi commissum, circa fabricationem Processus in Causa Beatificationis, & Canonizationis Servi Dei N. juxta formam Decretorum Sac. Congr. Rituum, & præcipue novissimorum, quæ confirmata fuerunt à S. me. Innoc. XI. Necnon juro, & promitto religiosè servare secretum, tam de contentis in interrogatoriis, quam de Testium depositionibus super iisdem, & super articulis, nec de iis loqui cum aliqua persona, exceptis aliis Judicibus, & Subpromotore, ac Notario pro eodem Processu deputatis, sub pena perjurii, & excommunicationis latæ sententiae, à qua non nisi à summo Pontifice (excluso etiam majori Pœnitentiario) præter quam in mortis articulo absolvvi possim: & ita promitto, & juro; sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia.

## AD NOTATIONES.

1. **Q**uia sæpè contingit à Sac. Congr. Rituum committi Episcopo, aliisque personis in Dignitate constitutis fabricationem Processus, & receptionem Testium super Vita, Sanctitate, Cultu, & Miraculis alicujus Servi, seu Servæ Dei, ponitur hic forma juramenti ab eisdem casu quod ad id fuerint delegati, præstandi, & ab eadem Sacr. Congr. præscripti, ut habetur in Decretis Urbani

VIII. super Beatificat. & Canonizat. Sanct. & in Decret. noviss. Innoc. XI. pag. 9.

2. Hoc juramentum erit præstandum non solum à Judicibus delegatis, sed etiam à Subpromotore, & Notario. In confruendo autem processu, servanda erit forma litterarum remissorialium, de quibus erit videndus Matta in suo tra. de Canoniz. Sanctor. p. 5. cap. 2. 3. 4. & 5. ubi, que ad proxim pertinent, docet, & instantias conscribit, ac ipsas litteras remissoriales per extensum refert, & adnotationibus vestit.

Jura-

Juramenti Testium recipiendorum super eisdem Causis.

## F. O R M U L A XII.

## S U M M A R I U M.

1. Juramenta Testium in Processu super Beatificat. Servorum Dei debent recipi tactis Sacris Scripturis, etiam si sunt Sacerdotes, & Prælati, exceptis Cardinalibus, & Episcopis, qui jurant tacto pectore.
2. Testes debent esse personæ graves, & fide dignæ.
3. Testium hujusmodi depositiones debent recipi in locis deputatis in litteris remissorialibus.

**E**go infra scriptus tactis Sacrosanctis Evangelii coram me positis, juro dicere veritatem, tam super interrogatoriis, quam super articulis, super quibus examinabor, necnon servare secretum, nec alicui penitus revelare, tam contenta in iisdem interrogatoriis, quam responsiones, ac depositiones à me factas, sub pena perjurii, & excommunicationis latæ sententiæ, à qua non nisi à Summo Pontifice (excluso etiam majori Pénitentiariorum) præterquam in mortis articulo absolvı possim: Et ita promitto, & juro: sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia.

## A D N O T A T I O N E S.

1. Hæc Testium juramenti forma præscribitur in iisdem Decretis novissimis Innoc. XI. d. pag. 9. nec prætermittenda, præsertim in eo, quod juramentum præstetur tactis Sacris Scripturis ab omnibus Testibus, etiam si Sacerdotes sint, & Prælati, exceptis Cardinalibus, & Episcopis, quorum juramentum sufficit, quod recipiatur tacto pectore, ut observat Matt. loco citato dicitur p. 5. c. 2. nu. 59. ac injungi solet in litteris remissorialibus.

2. Advertere debet Judge, quod cum agatur de re gravi in hujusmodi causis,

debent semper recipi, & admitti (quantum fieri poterit) personæ graves, fide dignæ, & præfertim Ecclesiasticæ, Dignitates, Canonici, & Sacerdotes, ut monet Matt. dicitur par. 5. cap. 5. nu. 10.

3. Et quod eorum depositiones recipiantur in Ecclesiis, Oratoriis, aliisque piis locis ad id deputatis, ut pariter in litteris remissorialibus præscribi solet; nisi infirmitas Testium, vel alia urgens necessitas aliud suadeat. Cætera ad hanc materiam pertinentia videndi sunt, Matt. qui integrum volumen in lucem dedit, & Contulor. qui præcedenter alium tractatum de eadem re evulgavit.